

**Marieta Cristian**

**LA PAS CU ABSOLUTUL**

**poeme**

*Prefață de Victoria Milescu*

EDITURA



LEVIATHAN

București, 2022

Coperta: Rudy Roth

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**

**CRISTIAN, MARIETA**

**La pas cu absolutul : poeme** / Marieta Cristian ; pref. de Victoria Milescu. - București : Editura Leviathan, 2022

ISBN 978-606-95394-3-9

I. Milescu, Victoria (pref.)

821.135.1

© Marieta Cristian

© Editura Leviathan, 2022

Editura Leviathan aparține Asociației Culturale Leviathan.

Adresa: Str. Gura Vadului nr. 1, bl. G 26, sc. 5, et. 2, ap. 46,  
sector 3, 032336 București, România

E-mail: costintuchila@gmail.com; pusa.roth@yahoo.com  
leviathan.romania@yahoo.com

Tel.: 0721019223; 0774641519

Adresa web: <https://editura.leviathan.ro>

Toate drepturile rezervate. Orice reproducere totală sau parțială  
a acestei ediții se pedepsește conform legilor.

## Poezie și viață

Am considerat întotdeauna că este un privilegiu să cunoști un scriitor „pe viu”, să-l auzi vorbind, să-l vezi cum arată, înțelegându-i, uneori, mai ușor anumite aspecte ale operei, stabilind unele conexiuni între autor și scrisul său. Dar există și celălalt aspect, când un text te poate captiva fără să fi avut șansa să-l vezi în timpul vieții pe autorul lui, fără să ai prea multe date despre el, încercând să ți-l imaginezi în fel și chip. Puțini sunt, cred, cei care își reprimă curiozitatea vizavi de biografia unui autor, pe al cărui text s-au aplecat o frântură de timp.

Așa gândeam citind manuscrisul doamnei Marieta Cristian, o poeză recomandată călduros de doamna Ana Dobre, care i-a prefațat două cărți de versuri: *Mitologie întoarsă* (Editura Astralis, 2019) și *Rătăcit într-o secundă* (Editura Astralis, 2020). Gândindu-se, probabil, că un poet îl percepe într-un anume fel pe alt poet, distinsul critic literar Ana Dobre din Alexandria s-a gândit la mine pentru câteva cuvinte de întâmpinare la viitoarea carte a doamnei Marieta Cristian. Neștiind nimic despre autoare, am riscat câteva impresii, citindu-i manuscrisul, schițând o imagine fugitivă a unei poete, căci, da, avem de-a face cu o poeză, lucru care mi-a fost clar încă de la primele versuri, unele șovăielnice și timide, dar care pe parcurs se fortifică, se ramifică căpătând adâncime, valoare și sens.

O poeză care și-a descoperit vocația târziu, așa am intuit-o, pășind pe terenul invizibil al poeziei cu pași mici, temându-se parcă de zborul insurgent ce se pregătea să irumpă, presimțit cu acel organ secret al poetului autentic, ocrotit de natură prin camuflarea lui în omul cel

mai obișnuit de pe pământ. Asemeni unor alergători de cursă lungă, și Marieta Cristian pornește încet, tatonând terenul bogat în provocări vizuale, auditive, cognitive, cu întrebări și răspunsuri, peisaje marine și alpine, cu scene înduioșătoare sau de un absurd modernist, cu ploii despletite pe drumuri și căi pavate cu iluzii și deziluzii. Cu o briliantă cutezanță structurală survolează dezinvolt doruri, dureri și dorințe mocnind în adânc, dar care la un moment dat, eliberate, inundă în plenitudine spații aurorale de aspirații, premoniții, ambiții, vise. Poezia sa se naște dintr-o fervoare continuă întru descoperirea sinelui, o autoscopie cu lacrimi camuflate. Lumea interioară în conflict cu cea exterioară se află sub presiunea unui eu liric imperativ. Nedumerirea, uimirea, candoarea bulversantă apar ca instrumente de sondare, explorare și conștientizare a unor misterioase coordonate abisale. Dacă în volumul *Mitologie întoarsă* se întreba „Cine sunt eu?”, acum revine cu o interogație din același registru, dar cu un accent problematizant: „Eu unde sunt?”, întrebare ce devine în cartea de față laitmotiv, cu nuanțe amar-ingenuie ori persiflante, în funcție de context. Sinele și-l definește în oglindă, prin partener: „Eu sunt secunda,/ Tu infinitul”. Partenerul face parte și el din posibilitățile de autocunoaștere și, sub masca jubilației, poeta procedează la dedublare pentru a multiplica și diversifica reflecțiile, considerațiile asupra sentimentelor, asupra potențialității lor de agregare și dezagregare. Poezia de dragoste cunoaște exaltări și renunțări, tandrețe și vituperări. Fațetele iubirii sunt fermecătoare, derutante, contrariante, când confesiv-inocente, când încărcate de o revoltă sublimată în câte un blestem livresc: „Te blestem!.../ Să-mi scrii poeme nesfârșite/ scrijelind cu ascuțișul durerii/ pe fiecare atom din mine!/ Să-mi mângâi clipele speriate, rătăcite/ în labirintul disperării! [...]/ Să mă dorești/ cum își dorește clepsidra/ bobul de nisip!”

Când poeta se trezește după tornada emoțiilor, efluviilor pasionale cu picioarele pe pământ, vie și nevătămată, privește lucid realitatea în

care, vrând-nevrând, trăiește, detașându-se cu ironie, din perspectiva experienței de viață: „Iubirea e prea scumpă în ziua de azi/ Cine-și permite?!/ E un lux!” Sigur, și a fi poet, uneori, e un lux, și totuși... Versurile captivează prin bogăția și diversitatea trăirilor sufletești, dar și a modalităților expresive, poeta dovedindu-se perfect racordată la prezent, nu numai tematic, ci și din punctul de vedere al artei poetice, vizibil atinsă de aripa postmodernismului. Iubirile furtunoase alternează cu cele mai neașteptate dezamăgiri, violența frustrării urcă la cote alarmante dar se temperează convertindu-se în serenitate și enunțuri sapiențiale, prin împăcarea cu lumea, cu eternitatea, glosând asupra faptelor și întâmplărilor cu impact semnificativ, pe care oamenii au șansa ori neșansa să le întâmpine.

Delicatețe și forță, într-un echilibru instabil și totuși armonios, caracterizează majoritatea poeziilor semnate de Marieta Cristian. Ele tind uneori spre un retorism temperat sugerând prezența unui public ori a unui dialog cu un cititor prezumtiv într-o altfel de *Artă a conversației*, cum se și numește un poem, un remember adus scriitoarei Ileana Vulpescu. Demersul poetei e susținut de un bogat bagaj afectiv, intelectual și spiritual, cuprinzând citate, aluzii, trimiteri spre zona culturală, științifică etc. Inefabilul se ridică discret de unde nu te aștepți: din peisaje și portrete abia schițate, remarci eliptice, pauze în care vorbește tăcerea, stări aberante, meditații în spiritul lui Terențiu: „Sunt om și nimic din ce este omenesc nu mi-e străin”. Dar câte ipostaze și ipostazieri nu încearcă poetul, ființă care trăiește pe pământ și visează să zboare. Cred că nu există poet care să nu fi fost inspirat de zbor, să nu fi tânjit să zboare cu aripi proprii, în aspirația lui de a se desprinde de mundan, visând să atingă zonele înalte, pure, cerești. Câți poeți nu au simțit la fel ca poetul Adrian Popescu: „Odată am știut să zbor, odată/ Dovadă n-am, dar îmi aduc aminte!” Nici poeta noastră nu face excepție: „Da, cu siguranță,/ zborul e o coordonată esențială a vieții noastre.../ e pânza de păianjen în expansiune/ de

care ne-agățăm/ cu disperare.// Copil fiind/ zburam/ în loc să joc șotronul,/ făceam slalom printre stele cu nonșalanță și aplomb de om matur./ Nu mă jucam de-a zborul... chiar zburam!” Întoarcerea în timp, rememorarea unor experiențe timpurii, relevă existența unei capacități de accesare a unor planuri superioare pentru a primi mesaje, adică versuri. Este ceea ce-l face singular pe poet, dar și captiv în marea-i singurătate locuită doar de poezie. Astfel că viața lui „nu-i decât o adunare de cuvinte”.

Poezia anotimpurilor naturii sau ale anotimpurilor ființei ome-nești împlinește și definește o concepție de viață, ideatic și estetic. Toamna, anotimp ori stare, vine cu semnele caracteristice peste frunze, flori, suflete singurate. Ei îi sunt dedicate câteva poeme, în notă ludic-ironică: *Toamnă cât o clipă*, *Protest de toamnă (Autoportret)*, *Final de protest de toamnă*, *Toamnă cu pretenții... (artistice)*, dar și cu rezonanțe meditativ-sentimentale și parfum bacovian: „E tristă toamna asta.../ Mai tristă decât/ toate toamnele de pân-acum./ Și-a risipit pe drum culorile/ și din penel nu îi mai curge / decât plumb./ Tânjește după arămiu și ruginiu/ ce le purta odinioară/ și i se frânge sufletul/ de cât de cenușie/ arat-acum.../ Șiroaie-i curg pe-obrajii pământii/ și brațele-i se zbat agonic,/ strângându-și pudic zdrențele/ pe lângă trup.” Toamna vieții urmată de iarna vieții anunță finitudinea, văzută ca o nedreptate inexplicabilă, căreia nu i se poate opune nimic, probabil. În toamna vieții, poeta încearcă să-și regăsească pașii, sentimentele, anii, rostind obsedanta întrebare „Eu unde sunt?” În poezie, probabil.

Victoria Milescu  
București, 4 august 2021

## **Lumină... din... Lumină!**

Mult timp întunericul mi-a fost casă,  
Pernă visurilor chinuite...  
Ceață,  
Așternut speranțelor amputate...  
Beznă.

Soarele meu își trimitea razele  
filtrate parcă prin labirintul gândului  
dezorientat,  
însăimântat,  
frângându-se...  
răsfrângându-se...  
firav,  
tot mai firav...  
ajungând la mine  
doar ca o umbră a pașilor  
deja stinși din fața mea  
spre care băjbâiam,  
încercând cu greutate să-i urmez.

Se aprindeau și se stingeau în mine stele  
asemenea cometelor  
brăzdând un suflet pierdut  
în universul rătăcitor odată cu ele.

Nu știu de unde și când  
trupul meu a început să se zidească  
asemenea unei catedrale  
în care o muzică proaspătă  
răsuna în fiecare icoană  
de pe pereții întrebărilor mele disperate.

Răspunsurile au îngenuncheat  
într-o simfonie a smereniei  
în clipa în care  
Bolta și-a îmbrățișat toată Lumina  
și mi-a trimis faldurile binecuvântării  
să-mi înveșmânteze *Gândul Nou*,  
născut  
pentru veșnicia  
care-mi zâmbea pentru prima dată  
blând,  
chemător,  
mântuitor...  
Se făcuse *Lumină!*



## Cuprins

<i>Poezie și viață</i> , prefață de Victoria Milescu .....	5
Lumină... din... Lumină! .....	9
Cugetare... de sezon .....	11
Scris... de sezon .....	16
Blestem... de sezon (I) .....	20
Blestem... de sezon (II) .....	23
În loc de „Noapte bună!”... la fel de bine „Bună dimineața!” .....	26
Arta conversației (Ne)înțelegeri de sâmbătă .....	28
Arta conversației (Ne)înțelegeri de vineri... în reluare .....	31
Arta conversației (Ne)înțelegeri de joi .....	34
Arta conversației (Ne)înțelegeri de miercuri .....	37
Arta conversației (Ne)înțelegeri de marți .....	41
Arta conversației (Ne)înțelegeri de luni .....	45
Arta conversației (Ne)înțelegeri de duminică .....	49
Obsesii matinale .....	51
Obsesii de iarnă .....	56
Dor... de iarnă .....	60
Scrisoare... (de la unul din cei plecați în grabă) .....	64
Colinda din tine .....	67
Durerea de a nu putea face nimic „fără rest”... (prima parte).....	70
Durerea de a nu putea face nimic „fără rest”... (partea a doua) .....	75
Durerea de a nu putea face nimic „fără rest”... (partea a treia) .....	78
Tristețe fără limite... ..	82

Surâsul... iubirii .....	87
Surâsul iubirii (partea a doua) .....	91
Surâsul iubirii (partea a treia) .....	95
Toamnă albastră .....	98
„Dacă timpul ar fi avut frunze, ce toamnă!” (Nichita Stănescu) ...	101
Dilemă de toamnă .....	105
Toamnă cât o clipă .....	109
Privind în urmă... ..	112
Protest de toamnă (Autoportret).....	118
...Continuare Protest de toamnă (Autoportret) .....	121
Final de protest de toamnă .....	124
Toamnă cu pretenții... (artistice) ...un fel de... parodie .....	127
În loc de CV de Marieta Cristian .....	131

EDITURA



LEVIATHAN

La Editura Leviathan au apărut:

- Radu Comșa, *De ce și-a lăsat Petre P. barbă și alte povestiri*, proză scurtă, prefață de Costin Tuchilă, 130 p., 2021. ISBN 978-606-95136-0-6. Preț: 12 lei; 6 euro.
- Cornelia Bartels (Germania), *Decupaje*, proză scurtă, prefață de Costin Tuchilă, postfață de Pușa Roth, 176 p., 2021. ISBN 978-606-95136-1-3. Preț: 15 lei; 8 euro.
- „Nino Nino” și poveștile copilăriei, texte și desene ale copiilor din grupul artistic „Nino Nino” din Brăila, din cadrul proiectului „Zâmbetul unește” al Asociației Culturale Leviathan, realizat împreună cu Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila, Secția de Împrumut pentru copii. Ludotecă. Prefață și prezentări de Lică Barbu, cuvânt introductiv de Mihaela Doiștița Stanciu, postfață de Pușa Roth. Coperta: Rudy Roth, 112 p., 2021 ISBN 978-606-95136-2-0. Preț: 15 lei; 8 euro.
- Pompilius Micu, *Un visător rătăcit în viitor*, proză scurtă, 128 p., 2021. ISBN 978-606-95136-3-7. Preț: 15 lei; 8 euro.
- Gina Zaharia, *Cartea de sub braț*, proză scurtă, prefață de Costin Tuchilă, postfață de Pușa Roth, referințe critice despre poezia și proza Ginei Zaharia. Coperta: Rudy Roth, 232 p., 2021. ISBN 978-606-95136-4-4. Preț: 20 lei; 10 euro.
- Camelia Cristescu (Spania), *Rețete de supraviețuire între solstiții*, poeme. Cu un cuvânt introductiv al autoarei. Postfață de Costin Tuchilă. Coperta: Rudy Roth. Foto copertă: lucrare de Rainer (Cuba). Ilustrații: Arisi, Palma de Mallorca (Spania). 166 p., ediție cartonată și broșată, 2021. ISBN 978-606-95136-5-1. Preț: 20 lei (broșată), 40 lei (cartonată); 10 euro (broșată), 20 euro (cartonată).
- Lică Barbu, *Aventurile lui Licuță dincolo de Capătul Lumii*, povestire, ilustrații de Cristina-Anamaria Paraschiv, prefață de Costin Tuchilă, coperta: Rudy Roth, 116 p., 2021. ISBN 978-606-95136-6-8. Preț: 15 lei; 8 euro.

• Eric Alexander Roth (Palma de Mallorca, Spania), *Vertical Gardens*, volum în limba engleză, cu ilustrațiile autorului, coperta: Rudy Roth, 36 pagini, color, ediție de lux, cartonată, 2021. ISBN 978-606-95136-7-5. Preț: 30 lei; 15 euro.

• Gina Zaharia, *Povești pentru Ilinca*, literatură pentru copii, ilustrații de Costin Tuchilă, coperta: Rudy Roth, 64 p., color, ediție de lux, cartonată, 2021. ISBN 978-606-95136-8-2. Necomercială. Cartea are și ediție electronică (pdf, acces gratuit), ISBN 978-606-95394-0-8. Ediția electronică poate fi citită și descărcată de pe portalul editurii.

• Dan Caragea (Portugalia), *Despre corp și frumusețe în viață și în arte*, eseu, cu 88 de ilustrații color, ediție electronică (pdf, acces gratuit), 112 p., 2021. ISBN 978-606-95136-9-9. Volumul poate fi citit și descărcat de pe portalul editurii.

• Ionuț Cristache, *A doua față*, roman, prefață de Costin Tuchilă, coperta: Rudy Roth, 180 p., 2022. ISBN 978-606-95394-1-5. Preț: 20 lei; 10 euro.

• Ovidiu Gligu (Belgia), *Uimitoarele aventuri ale grăsanului Mickey din Zona Gării*, roman liric, prefață de Costin Tuchilă, coperta: Rudy Roth, 114 p., 2022. ISBN 978-606-95394-1-5. Preț: 20 lei; 10 euro.

Cărțile au prețuri foarte accesibile și sunt editate în condiții grafice deosebite.

În curs de apariție:

Vasilica Grigoraș, *Evoluția ideilor filosofice la Dimitrie Cantemir*, studiu, prefață de Costin Tuchilă

Pușa Roth, *Aventurile lui UNU*, povestire pentru copii, desene de Albert Frederick Roth

Pe portalul editurii, detalii despre volume și autori, fragmente din cărți. Adresa: <https://editura.leviathan.ro/>

Toți cei care doresc să colaboreze cu Editura Leviathan sau să cumpere cărțile noastre ne pot contacta pe adresele de e-mail: [costintuchila@gmail.com](mailto:costintuchila@gmail.com)  
[pusa.roth@yahoo.com](mailto:pusa.roth@yahoo.com)

Tehnoredactare: Leviathan. Apărut: 2022.

Format: 14,8x21 cm.

Editura Leviathan, București, România.

E-mail: [costintuchila@gmail.com](mailto:costintuchila@gmail.com); [pusa.roth@yahoo.com](mailto:pusa.roth@yahoo.com);

[leviathan.romania@yahoo.com](mailto:leviathan.romania@yahoo.com)

Tiparul: P.F.A. Savu Nicoleta

E-mail: [digitalceramicart@yahoo.com](mailto:digitalceramicart@yahoo.com)